

Ewa Smoleń

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Grodka w Sanoku, Instytut Medyczny, Zakład Pielęgniarstwa.

Anna Ksykiewicz-Dorota

Katedra i Zakład Zarządzania w Pielęgniarstwie, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie.

Struktura czasu pracy pielęgniarek pediatrycznych

Wstęp. Czas pracy to istotny element w zarządzaniu organizacją. Efektywne wykorzystanie czasu pracy pielęgniarek, pozwala zapewnić wysokiej jakości opiekę, a z drugiej strony zapobiega marnotrawstwu zasobów pracowniczych. W Polsce przeważają badania nad strukturą czasu pracy na oddziałach szpitalnych dla dorosłych. Niewiele jest natomiast doniesień dotyczących pomiaru czasu pracy pielęgniarek na oddziałach pediatrycznych. Celem pracy było określenie struktury czasu pracy pielęgniarek pediatrycznych oraz czynności wykonywanych przez pielęgniarki podczas zmian roboczych.

Materiał i metody. Badania prowadzono w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie na dwóch oddziałach II i III poziomu referencyjnego. Zastosowano metodę: mierzenia czasu pracy, a technikami były: obserwacja ciągła (I etap badań) oraz migawkowa (II etap badań). W badaniach posłużono się standaryzowanymi narzędziami badawczymi. Przeprowadzono 4 obserwacje ciągłe (2 na dyżurze dziennym i 2 na nocnym) na każdym z oddziałów. Dokonano 2333 obserwacji migawkowych (1246 na II / 1088 na III poziomie referencyjnym).

Wyniki. W strukturze czasu pracy pielęgniarek pediatrycznych przeważały czynności związane z pielęgnacją pośrednią (52,2%). Odsetek czasu był zbliżony na obu oddziałach. Pielęgnacja bezpośrednia stanowiła 28,7% czasu pracy, przy czym zdecydowanie większy odsetek na oddziale III poziomu referencyjnego – 33,3% w porównaniu do II – 24,7%. Najmniej czasu pielęgniarki przeznaczały na koordynowanie i organizowanie – 8,0%. Odsetek czasu związany z czynnościami pozasłużbowymi i przerwami w pracy stanowił 11,1% ($p < 0,001$). W pielęgnacji

bezpośredniej przeważały czynności związane z diagnozowaniem – 9,0% i leczeniem – 11,7%. W II frakcji 24,6% stanowiły czynności dotyczące dokumentowania czynności związanych z pielęgnacją bezpośrednią. W ramach koordynowania i porządkowania największy odsetek stanowiły obowiązki związane z porządkowaniem i czyszczeniem – 3,5%. W IV frakcji najwięcej czasu pielęgniarki przeznaczały na czynności fizjologiczne- 6,2%.

Wnioski. Analiza wyników pozwala stwierdzić, że pielęgniarki pediatryczne przeznaczają za mało czasu na pielęgnację bezpośrednią. Na oddziałach pediatrycznych może być to związane z faktem, że rodzice/opiekunowie przebywający z dziećmi podczas hospitalizacji wykonują czynności związane z pielęgnacją bezpośrednią. W strukturze czasu pracy pielęgniarek dominują czynności związane z dokumentowaniem czynności związanych z pielęgnacją bezpośrednią, przygotowaniem do pielęgnacji bezpośredniej oraz leczeniem i diagnozowaniem.

Słowa kluczowe. pielęgniarki pediatryczne, czas pracy, opieka.